

PROCEDURA UZYSKANIA KARTY ROWEROWEJ W SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM IM. LECHA WIERUSZA W ŚWIEBODZINIE

- I.** Kartę rowerową może uzyskać osoba, która wykazała się niezbędnymi kwalifikacjami i osiągnęła wymagany wiek: 10 lat.
- II.** Do uzyskania karty rowerowej przygotowani są uczniowie klasy IV i V (rocznik młodszy) oraz innych klas - głównie na zajęciach z wychowania komunikacyjnego w ramach przedmiotu zajęcia techniczne.
- III.** Sprawdzenia kwalifikacji osoby ubiegającej się o kartę rowerową dokonują: nauczyciele posiadający specjalistyczne przeszkolenie z zakresu ruchu drogowego, lub inne osoby posiadające do tego uprawnienia.
- IV.** Uczeń, aby uzyskać kartę rowerową musi:
  1. uzyskać pozytywną opinię wychowawcy na podstawie obserwacji zachowań ucznia, uzyskać zgodę rodziców (opiekunów) na wydanie karty rowerowej,
  2. zaliczyć test sprawdzający wiadomości teoretyczne z przepisów ruchu drogowego na 80%,
  3. wykazać się umiejętnościami praktycznymi z zakresu jazdy na rowerze z uwzględnieniem zasad ruchu drogowego,
  4. znać zasady obsługi technicznej roweru,
  5. przejść szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej – szkolenie przeprowadza pielęgniarka szkolna, , nauczyciel prowadzący zajęcia przygotowujące do zdobywania karty rowerowej.
  6. oddać arkusz zaliczeń ubiegającego się o kartę rowerową oraz zdjęcie legitymacyjne.
- V.** Egzamin teoretyczny odbywa się w formie testu jednokrotnego wyboru. Test zawiera pytania dotyczące przepisów ruchu drogowego, znaków i sygnałów drogowych, zasad bezpiecznego poruszania się po drogach oraz wiadomości z pierwszej pomocy.
  1. Uczeń, aby podejść do egzaminu praktycznego musi mieć zdany egzamin teoretyczny.
  2. Praktyczna nauka oraz ćwiczenia jazdy rowerem prowadzone są indywidualnie przez uczniów i ich rodziców po zajęciach lekcyjnych.
  3. Egzamin praktyczny polega na wykonaniu następujących zadań egzaminacyjnych:
    - a) - przygotowanie do jazdy i ruszanie z miejsca na płaskim terenie,
    - b) - jazda do przodu po prostej i łukach,
    - c) - jazda po łukach w kształcie cyfry 8, tzw. „ósemka”
    - d) - hamowanie i zatrzymanie pojazdu w określonych miejscach,
    - e) - właściwe reagowanie na znaki i sygnały drogowe.
- VI.** Sprawdzian umiejętności praktycznych odbywać się będzie w wyznaczonym terminie (koniec maja – czerwiec) na odpowiednio przygotowanym szkolnym placu manewrowym, lub innym miejscu np. w miasteczku ruchu drogowego. Nauczyciel na egzaminie może być wspomagany np. przez Policję, Straż Miejską lub inne służby do tego uprawnione.
- VII.** Uczeń ma prawo zdawać egzamin w innych placówkach ,które są do tego upoważnione i posiadają odpowiednie uprawnienia.

Uczeń zobowiązany jest stawić się na egzamin z rowerem wzorcowo przygotowanym do użytku tj. sprawnym technicznie i przepisowo wyposażonym.

VIII. W celu uzyskania karty rowerowej:

1. uczeń składa wypełniony arkusz wraz ze zdjęciem (podpisane) u nauczyciela zajęć technicznych lub u innego nauczyciela mającego odpowiednie uprawnienia.
2. nauczyciel przekazuje arkusze, zdjęcia opisane danymi ucznia oraz listę uczniów, którzy spełnili wymagania uzyskania karty rowerowej do sekretariatu szkoły.
3. Dyrektor szkoły, na podstawie wypełnionego arkusza zaliczeń, wydaje nieodpłatnie uczniom karty rowerowe.
- 4.

IX. Szkoła prowadzi rejestr wydanych kart, który przechowywany jest w szkole do czasu osiągnięcia przez ucznia 18 lat.

X. W przypadku zgubienia karty uczeń składa w sekretariacie szkoły podanie z prośbą o wydanie duplikatu oraz zdjęcie legitymacyjne (podpisane).

XI. Zakres umiejętności i wiadomości niezbędnych do uzyskania Karty Rowerowej.

1. Na zajęciach technicznych w klasie czwartej i innych klasach uczniowie poznają obowiązkowe przepisy i znaki drogowe umożliwiające zdobycie karty rowerowej.
2. Tematyka wychowania komunikacyjnego realizowana jest w ramach przedmiotu **Zajęcia Techniczne** w postaci zajęć teoretycznych.

XII. Umiejętności ucznia.

Uczeń:

1. prawidłowo określa znaki drogowe pionowe i poziome dotyczące pieszych i rowerzystów,
2. umie scharakteryzować poszczególne elementy obowiązkowego wyposażenia roweru,
3. wykonuje proste czynności związane z codzienną obsługą roweru,
4. prawidłowo wykonuje czynności poprzedzające jazdę rowerem,
5. opanował właściwą technikę jazdy,
6. stosuje hierarchię ważności znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym,
7. opisuje cechy charakterystyczne drogi,
8. prawidłowo wykonuje manewry: skrętu w lewo, skrętu w prawo, wyprzedzania, omijania, wymijania, włączania się do ruchu, zawracania, na skrzyżowaniu zachowuje się zgodnie z przepisami ruchu drogowego,
9. ocenia sytuację na drodze zachowując szczególną ostrożność i stosując zasadę ograniczonego zaufania,
10. potrafi właściwie zachować się w sytuacjach nietypowych na drodze oraz określić skutki błędnego wykonania manewrów, umie zastosować przepisy obowiązujące kierujących rowerem podczas poruszania się w kolumnie rowerowej,
11. umie odróżnić zachowania uczestników ruchu zagrażające bezpieczeństwu,
12. umie scharakteryzować bezpieczną drogę.

XIII. Wiadomości ucznia.

Uczeń:

1. poprawnie wymienia informacje zawarte na znakach dotyczących pieszych i rowerzystów,
2. nazywa elementy drogi,
3. zna zasady obowiązujące na poszczególnych rodzajach dróg,
4. zna zasady przechodzenia przez jezdnię na przejściach dla pieszych,
5. wskazuje różnice między drogą w obszarze zabudowanym i niezabudowanym,
6. zna znaczenie elementów odblaskowych,

7. zna zasady korzystania ze środków komunikacji publicznej,
8. potrafi podać przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych,
9. zna zasady przechodzenia przez torowisko kolejowe z zaporami i bez zapór, a także przez tory tramwajowe z sygnalizacją świetlną i bez niej,
10. zna numery telefonów alarmowych,
11. zna zasady udzielania pomocy ofiarom wypadków drogowych,
12. zna znaki drogowe i ich znaczenie,
13. podaje hierarchię ważności znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym,
14. podaje sposób używania obowiązkowego wyposażenia roweru,
15. definiuje pojęcia dotyczące manewrów wykonywanych przez kierującego rowerem,
16. zna zasady pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniach,
17. zna zasady poruszania się rowerzysty po drodze rowerowej, chodniku i jezdni,
18. wskazuje przyczyny powstawania wypadków,
19. objaśnia wykonywanie poszczególnych manewrów,
20. zna organizację ruchu na różnych skrzyżowaniach,
21. potrafi określić pierwszeństwo uczestników ruchu podczas przejeżdżania przez skrzyżowanie, potrafi interpretować zasady zachowania szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania,
22. zna zastosowanie środków stanowiących wyposażenie apteczki,
23. doskonale zna zasady prawidłowej techniki jazdy rowerem,
24. zna przepisy pieszych idących indywidualnie i w kolumnie oraz rowerzystów,
25. potrafi wymienić sposoby poprawy widoczności ludzi na drodze,
26. definiuje obowiązki uczestników ruchu wobec pojazdów uprzywilejowanych,
27. wymienia sposoby oznakowania miejsc niebezpiecznych,
28. zna przyczyny wypadków powodowanych przez rowerzystów.

Akty prawne obowiązujące przy uzyskaniu karty rowerowej:

USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. **Prawo o ruchu drogowym**

Akt pierwotny: 1997.98.602, tekst jednolity: 2005.108.908

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW INFRASTRUKTURY ORAZ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 31 lipca 2002 r. **w sprawie znaków i sygnałów drogowych**

Akt pierwotny: 2002.170.1393

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 31 grudnia 2002 r. **w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia**

Akt pierwotny: 2003.32.262

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ z dnia 12 kwietnia 2013 r. **w sprawie uzyskiwania karty rowerowej**

Akt pierwotny: 2013.0.512

USTAWA z dnia 5 stycznia 2011 r. **o kierujących pojazdami**

Akt pierwotny: 2011.30.151

Rozdział 7

Zajęcia dla osób ubiegających się o wydanie karty rowerowej

Art. 41.

1. W podstawie programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zawiera się treści umożliwiające przygotowanie ucznia szkoły podstawowej do ubiegania się o wydanie karty rowerowej.
2. Zajęcia dla uczniów przygotowujących się do ubiegania o wydanie karty rowerowej prowadzą nauczyciele posiadający kwalifikacje określone w art. 9 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.
3. Dyrektor szkoły może zawrzeć porozumienie z wojewódzkim ośrodkiem ruchu drogowego lub ośrodkiem szkolenia kierowców posiadającym poświadczenie potwierdzające spełnianie dodatkowych wymagań, o których mowa w art. 31, o nieodpłatnym uczestnictwie uczniów w zajęciach organizowanych przez ten ośrodek dla osób ubiegających się o wydanie karty rowerowej.
4. Zajęcia dla osób ubiegających się o wydanie karty rowerowej, a niebędących uczniami szkoły podstawowej, są prowadzone w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego lub w ośrodku szkolenia kierowców posiadającym poświadczenie potwierdzające spełnianie dodatkowych wymagań, o których mowa w art. 31 ust. 1.
5. Koszty uczestnictwa uczniów w zajęciach, o których mowa w ust. 3, są pokrywane ze środków własnych wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego lub ośrodka szkolenia kierowców.

Art. 42.

1. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) wymagania oraz sposób organizacji zajęć dla osób niebędących uczniami szkoły podstawowej, ubiegających się o wydanie karty rowerowej;
  - 2) tryb i warunki przeprowadzania egzaminu w zakresie karty rowerowej;
  - 3) kwalifikacje osób prowadzących zajęcia dla osób niebędących uczniami szkoły podstawowej;
  - 4) wzór karty rowerowej.
2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się odpowiednio:
  - 1) konieczność przygotowania osób uzyskujących kartę rowerową do bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym;
  - 2) potrzebę ujednoczenia wzorów dokumentów;
  - 3) specyfikę ruchu pojazdów jednośladowych, w tym istniejące zagrożenia ze strony innych uczestników ruchu;
  - 4) konieczność zapewnienia odpowiednich kwalifikacji osób prowadzących zajęcia

Nowe przepisy prawa dla rowerzystów:

NOWE PRZEPISY PRAWA DLA ROWERZYSTÓW - 1.04.2011 Z PÓŹNIEJSZYMI ZMIANAMI Z ROKU 2021/2022.

I. Nowa definicja drogi dla rowerów.

Nowelizacja dopuszcza korzystanie z dróg rowerowych przez rowery wielośladowe, czyli rower trzykołowy, wąska riksza czy rower z dwukołową przyczepką. Uwaga! Nie można jechać po jezdni, wzdłuż której prowadzi droga dla rowerów.

II. Pas rowerowy.

Pasy dla rowerów są wydzieleniem dla rowerzystów przestrzeni na jezdni. Zwązają też pas dla samochodów, co przyczynia się do bezpieczniejszej jazdy. Mają dokładnie taką samą funkcję i znaczenie prawne jak drogi dla rowerów. Nie można jechać ani chodnikiem ani jezdnią, wzdłuż których prowadzi pas rowerowy. Z drugiej strony, pasy nie są odseparowane od ruchu samochodowego tak dobrze jak wydzielone ścieżki, dlatego konieczna jest na nich znacznie większa uwaga.

III. Śluza rowerowa.

Śluza rowerowa to część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości skrzyżowania lub wybranego pasa ruchu, przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunków jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa.

Kiedy auta zatrzymują się na czerwonym świetle, rowerzyści mogą minąć je i wjechać do śluzy (np. wyróżniającej się od reszty jezdni kolorem), ustawiając się przed samochodami. Zwiększa to ich bezpieczeństwo przy ruszaniu spod świateł.

IV. Rozszerzenie definicji roweru.

Rower to pojazd o szerokości do 90 cm, poruszany siłą mięśni lub silnikiem elektrycznym, pozwalającym osiągnąć prędkość do 25 km/h/. W związku z tym po ścieżce rowerowej będą mogły poruszać się riksza (o szer. do 90 cm), rowery wielośladowe i elektryczne.

V. Wózek rowerowy.

Wózek rowerowy to rower o szerokości powyżej 90 centymetrów. Taki pojazd nie może poruszać się drogą dla rowerów. Do pojazdów takich należą wszelkie riksze i rowery towarowe, czyli pojazdy dużo cięższe i większe niż normalny rower. Minimalny wiek pozwalający na jazdę takim pojazdem wyniesie 17 lat.

VI. Przyczepki rowerowe.

Są stabilniejsze i bezpieczniejsze od fotelików. Należy jednak zadbać o ich widoczność i nie zapominać o zapinaniu w nich dzieci pasami.

VII. Jazda rowerem środkiem pasa na skrzyżowaniu.

Rowerzysta ma prawo jechać środkiem pasa przez skrzyżowanie (w tym rondo). Ten przepis ma zapobiec sytuacjom, gdy wyprzedzające na skrzyżowaniu rowerzystę auto skręca w prawo, zajeżdża mu drogę. Jadąc środkiem rowerzysta jest lepiej widoczny, po zjechaniu ze skrzyżowania znów należy trzymać się możliwie najbliższej prawej krawędzi jezdni.

VIII. Wyprzedzanie przez rower wolno jadących pojazdów z prawej strony.

Rowerzysta może wyprzedzać wolno jadące samochody także z prawej strony, przepis ten jednak nie znosi innych przepisów dotyczących wyprzedzania, np.: nie wolno wyprzedzać na skrzyżowaniach, trzeba też upewnić się, że będzie można bezpiecznie zakończyć manewr, należy uważać na wysiadających pasażerów. Podczas skręcania w prawo kierowca samochodu, widząc rowerzystę jadącego przy prawej krawędzi jezdni, musi go przepuścić, zanim wykona manewr.

IX. Likwidacja nakazu zatrzymania się rowerem, gdy auto nie radzi sobie z wyprzedzaniem.

Przepis był niemożliwy do wyegzekwowania i praktycznie martwy. Zdecydowano, że rower znacznie łatwiej i bezpieczniej wyprzedzić, gdy jedzie niż gdy stoi.

X. Pierwszeństwo na przejeździe rowerowym.

Przepis daje rowerzyście pierwszeństwo na przejeździe rowerowym (gdy droga dla rowerów przecina jezdnię) w sytuacji gdy auto skręca z drogi głównej w prawo/lewo.

Mimo wszystko, nadal trzeba uważać! Na przejazdach obowiązuje, tak jak wszędzie na drogach publicznych, zasada ograniczonego zaufania.

XI. Jazda drogą rowerową tylko w naszym kierunku.

Zmiana pozwalająca na niekorzystanie z drogi rowerowej w momencie, w którym droga ta prowadzi w innym kierunku niż ten, w którym potrzebuje jechać rowerzysta.

XII. Rowerzyści mogą jeździć obok siebie.

Przepis zezwala rowerzystom na jazdę obok siebie, **o ile nie utrudniają ruchu pojazdom!!!**

XIII. Jazda chodnikiem przy złej pogodzie.

Zmiana dopuszcza jazdę rowerzysty chodnikiem w trakcie bardzo złej pogody - np. oblodzonej jezdni, czy silnego wiatru. Wiatr może zepchnąć go pod koła nadjeżdżającego samochodu, a lód wyrzucić. Podczas złych warunków pogodowych rowerzysta na jezdni staje się mniej przewidywalny dla kierowców. Zapis nie pogorszy bezpieczeństwa pieszych - rowerzystę na chodniku nadal obowiązuje konieczność ustępowania im.

XIV. Oświetlenie roweru

OBYWIAZKOWE OŚWIETLENIE roweru i wózka rowerowego: Z przodu co najmniej jedno światło pozycyjne barwy białej lub żółtej selektywnej. Z tyłu co najmniej jedno światło pozycyjne barwy czerwonej oraz co najmniej jedno światło odblaskowe barwy czerwonej o kształcie innym niż trójkąt.

Jakie warunki musi spełnić obowiązkowe oświetlenie:

- Dopuszcza się, aby światła (oprócz tylnego odblaskowego) były zdemontowane, jeżeli rowerzysta nie jest zobowiązany do ich używania podczas jazdy;
- Światła, zarówno przednie, jak i tylne, mogą być migające. Muszą świecić na tyle mocno, by były widoczne z odległości 150 m;
- Światła odblaskowe oświetlone światłem drogowym innego pojazdu powinny być widoczne w nocy przy dobrej przejrzystości powietrza z odległości co najmniej 150 m;

- Światła powinny być zamocowane na wysokości od 25 do 150 cm od powierzchni jezdni. Obowiązkowe oświetlenie musi być zamontowane na pojeździe, więc nie można go wieszać np. na plecaku lub czole (lampki czołowe);
- Światła czerwone nie mogą być widoczne z przodu, a światła białe (żółte selektywne) - z tyłu.

Kiedy zapalać światła?

Rower nie posiada świateł mijania, a jedynie pozycyjne, więc obowiązek korzystania ze świateł całą dobę nie obowiązuje rowerzystów. Światła trzeba zapalić w czasie jazdy w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza (deszcz, śnieg, mgła, zmierzch), od zmierzchu do świtu oraz w tunelu.

DODATKOWE OŚWIETLENIE: Dopuszcza się umieszczanie odblasków w kolorze żółtym samochodowym na pedałach oraz na kołach. Na każdym kole musi być co najmniej jeden odblask, tak by z każdego boku roweru były widoczne co najmniej dwa światła. Można także posiadać światła odblaskowe białe z przodu.

W rowerach, wózkach rowerowych i przyczepach rowerowych dopuszcza się odblaskowy pasek w kształcie nieprzerwanego pierścienia, umieszczony na obu bokach opony, albo elementy odblaskowe w kształcie nieprzerwanego pierścienia, umieszczone na bocznych płaszczyznach kół tych pojazdów.

INNE OBOWIĄZKOWE WYPOSAŻENIE roweru i wózka rowerowego:

- W dwa przednie i dwa tylne światła kierunkowskazu, barwy żółtej samochodowej, jeżeli konstrukcja roweru lub wózka rowerowego uniemożliwia kierującemu sygnalizowanie przez wyciągnięcie ręki zamiaru zmiany kierunku jazdy lub pasa ruchu;
- co najmniej w jeden skutecznie działający hamulec;
- w dzwonek lub inny sygnał ostrzegawczy o nieprzerażliwym dźwięku.